

عنوان مقاله:

واکاوی اسطوره سیمرغ و عنقا در شاهنامه فردوسی و مجمع الامثال میدانی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات عربی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

طاهره قلی پور زبید - دانشگاه آزاد اسلامی. واحد کاشمر

محمد شایگان مهر - دانشگاه آزاد واحد کاشمر

محمد جعفری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر

خلاصه مقاله:

اسطوره‌های سیمرغ و عنقا یکی از نموده‌های وحدت اندیشه بشری است. پرواز، آرزوی دیرینه و میل به جاودانگی بشر در آنها متصور است. اساطیر به دلیل بنمایه‌های تاریخی و اهمیت در حماسه و امثال تجلی یافته‌اند. نگارندگان در این جستار به بررسی سیمرغ شاهنامه فردوسی و عنقا مجمع الامثال میدانی به روش تطبیقی- تحلیلی با هدف تحلیل ریشه‌های کهن و بیان وجوه اشتراک و افتراقشان پرداختند. از یافته‌های تحقیق برمیآید که سیمرغ و عنقا ریشه در فرهنگ اوستا و زبان سامی داشته و وجود تصاویر ترکیبی و دگرگونی، عامل پیدایش نیروی خیر و شرشان است. احساس ترس و سرخوردگی باعث پیدایش اینگونه اساطیر خونخوار است. ارتباط سیمرغ با گیاه بیمرگی نمود عقل و خرد، و عنقا در محیط خشک تجلی نماد مرگ است. در این پژوهش شباهت‌هایی از جمله ویژگی‌های عجیب، زاد و ولد و سکونت... و تفاوت‌هایی مانند؛ محتوا، هدف و نوع عمل... بررسی گردیده‌است. منشا اشتراکات فطرت انسانی، اعتقادات دینی و تخیلات جمعی است و تفاوتها به محیط باز می‌گردد. در بازآفرینی داستانها مشخص شد مرگ و امید، جادو و خرد در آن دوره بر جامعه ایران حاکم بود. در حالیکه بر جامعه عرب مرگ و جادو سایه افکنده بود. دو اسطوره با هستی و آرمان بشر تناسب داشته و تحولات اجتماعی بعد از اسلام در شباهت بیشترشان موثر بوده است.

کلمات کلیدی:

اسطوره، سیمرغ، عنقا، شاهنامه، مجمع الامثال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1135550>

